Christus Rex
Br. 21 | God. VI/3 | AD 2019.

ČEDNOST

INSTAURARE OMNIA IN CHRISTO

ČISTOĆA ▪ VRLINA

FATIMA ▪ APOSTOLAT

FRATERNITAS SACERDOTALIS SANCTI PII X ▪ AUSTRIJSKI DISTRIKT ▪ AD MMXIX

RASPORED SV. MISA

KAPELA SV. JOSIPA

Jurja Denzlera 37 – 10000 Zagreb

29. 9. (ned.)	**sv. Mihael ark.**	**10 h**
2. 10. (sri.)	**Anđeli čuvari**	**18 h**
4. 10.	**sv. Franjo Asiški, isp. (prvi petak)**	**18 h**
6. 10. (ned.)	**Proslava blagdana BDM od Krunice**	**18 h**
13. 10.	**XVIII. nedjelja nakon Duhova**	**10 h**
15. 10. (ut.)	**sv. Terezija Avilska, dj.**	**18 h**
16. 10. (sri.)	**sv. Hedviga, dj.**	**18 h**
18. 10. (pet.)	**sv. Luka, ev.**	**18 h**
20. 10.	**XIX. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**
27. 10.	**Nedjelja Krista Kralja**	**10 h**
28. 10. (pon.)	**sv. Šimun i Juda Tadej, app.**	**18 h**
30. 10. (sri.)	**Svagdan**	**18 h**

1. 11.	**Svi sveti (prvi petak)**	**10 h**
2. 11.	**Dušni dan (prva subota)**	**17 h**
3. 11.	**XXI. nedjelja nakon Duhova**	**10 h**
10. 11.	**XXII. nedjelja nakon Duhova**	**10 h**

KAPELA SV. JERONIMA

Zrinsko-frankopanska 58 – 21000 Split

29. 9. (ned.)	**sv. Mihael ark.**	**18 h**
30. 9. (pon.)	**sv. Jeronim, isp. i nauč.**	**7 h**
5. 10.	**Subotnja služba BDM (prva subota)**	**18 h**
6. 10.	**Proslava blagdana sv. Jeronima**	**9 h**
13. 10.	**XVIII. nedjelja nakon Duhova**	**9 h**
19. 10. (sub.)	**sv. Petar Alkantarski, isp.**	**18 h**
20. 10.	**XIX. nedjelja nakon Duhova**	**9 h**
26. 10.	**Subotnja služba BDM**	**18 h**
27. 10.	**Nedjelja Krista Kralja**	**9 h**
31. 10. (čet.)	**Svagdan (Bdijenje uoči Svih svetih)**	**18 h**
1. 11. (pet.)	**Svi sveti**	**9 h**
2. 11.	**Dušni dan (subota)**	**17 h**
3. 11.	**XXI. nedjelja nakon Duhova**	**9 h**
10. 11.	**XXII. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**

RIJEKA

Centar Zamet, Trg riječkih olimpijaca 1

13. 10.	**XVIII. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**
26. 10.	**Subotnja služba BDM**	**18 h**
9. 11. (sub.)	**Posveta Lateranske bazilike**	**18 h**
17. 11.	**XXIII. nedjelja nakon Duhova**	**10 h**

SLAVONSKI BROD

Falcon Electronic, Vinogradska 2b

8. 11. (pet.)	**Svagdan**	**18 h**

Sadržaj:

Predgovor: Tvoja odjeća govori... oplemenjuje ili zavodi, poštuje ili omalovažava.....1
Misli o odjeći i modi. 6
Napomene u vezi nošenja muške odjeće kod žena 8
Odgovor na 12 primjedbi protiv nužnosti čednoga odijevanja. 12
Određena moda prepreka je Gospinoj pobjedi i miru u svijetu.....18
Katolički standardi odijevanja za muškarce.....26
Apostolat FSSPX-a u Sloveniji.....29

Predgovor: Tvoja odjeća govori... oplemenjuje ili zavodi, poštuje ili omalovažava

Dragi prijatelji, dobročinitelji i dragi vjernici!

Svakome tko je jednom ušao u crkvu u Italiji poznata su pravila odijevanja koja se odnose i na muške i na ženske osobe. Posjetiteljima se na natpisu ili grafici nedvosmisleno daje do znanja da se prikladnoj odjeći pridaje najveće značenje. Ne toleriraju se majice bez rukava kao ni hlače iznad gležnja ili suknje koje ne prekrivaju koljena. Ako je potrebno, žene dobivaju maramu koja im omogućava pokrivanje otkrivenih ramena i nadlaktica.

Poštovanje prema svetištu, prema bližnjima i prema sebi, mora se iskazati primjerenom doličnom odjećom. To nas stavlja u središte jedne od najzamršenijih i najosjetljivijih tema kojom se svećenik može, a ponekad i treba pozabaviti. Živimo nažalost u vremenu koje je prilično radikalno iskorijenilo krepost poštovanja prema Bogu i dostojanstva njegove djece. A to se posebno primjećuje u modernoj odjeći. Kršćanin se mora suočiti s izazovima svakoga vremena. Od njega se oduvijek tražilo da ima hrabrosti svjedočiti. Danas to svjedočanstvo uključuje više nego ikad način odijevanja.

Kako Jacinta izvješćuje, Gospa je u Fatimi prije 100 godina istaknula: „*Grijesi koji bacaju većinu duša u pakao su grijesi protiv čistoće. Pojavit će se moda koja će jako vrijeđati našega Gospodina. Osobe koje služe Bogu ne smiju slijediti tu modu“*.

Kako se opomena Majke Božje odnosi na budućnost, besramna

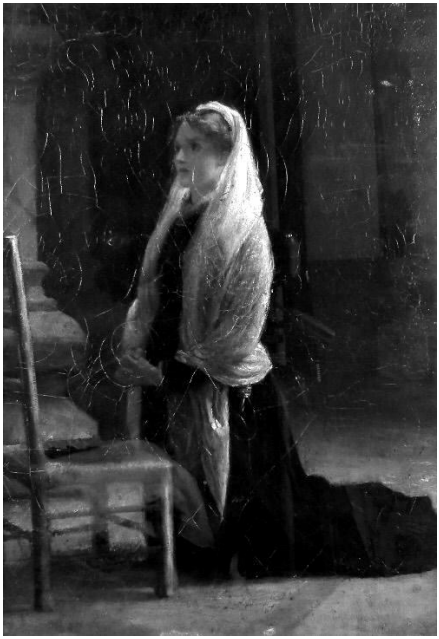

moda nije bila značajka toga vremena. U stvarnosti su previranja kulturne revolucije tek pedesetih i prije svega šezdesetih godina donijela sa sobom i revoluciju u odijevanju koja je nadišla sve granice srama, pristojnosti i poštovanja. Jasne riječi „jako vrijeđati" govore da su na ovom području itekako mogući teški grijesi.

Kriteriji za prikladnu odjeću

Mi smo djeca našega vremena. Zdravi osjećaj za pristojnost može otupjeti ako smo godinama prisiljeni gledati prevladavajuću beskramnu modu. Čovjek se jednostavno navikne. Ali to ne znači da je ono pokvareno prestalo biti problematično ili da je ono primjereno zastarjelo. Postoje objektivni kriteriji koje svaka moda mora slijediti. Navedimo ovdje najvažnije:

1) Stid

Adam i Eva postali su svjesni tek nakon grijeha da su goli. Otada svi ljudi pate od posljedica istočnoga grijeha. Kod muškarca se brzo izazove požuda kad vidi ženu čija odjeća nedovoljno skriva tjelesne čari. Zato Spasitelj upozorava: *„Svaki, koji pogleda na ženu požudno, već je u srcu svojemu učinio s njom preljub"* (Mt 5, 28). Žene često nisu svjesne snažnih signala koji proizlaze iz njihove uske odjeće i u tome je njihova nepromišljena taština kao posljedica istočnoga grijeha. No one nisu oslobođene odgovornosti zbog iskušenja i grijeha koje izazivaju kod drugih, bilo to svjesno ili nesvjesno. Zato su njima upućene riječi upozorenja sv. Pavla: „*Tako i žene u pristojnom odijelu sa stidljivošću i bistrošću da se kite, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili*

haljinama skupocjenim“ (1 Tim 2, 9).

Žena ima vrlo veliku moć utjecati na muškarca - u jednom ili drugom smjeru: ako nosi odjeću koja naglašava oblike tijela, čak i ako ostaju pokriveni, ona usmjerava muški pogled na njezin senzualno-tjelesni aspekt. S druge strane odjeća koja pokriva te pritom ima ukusa, izražava sjaj njezine duševne plemenitosti i duhovnosti, pa i odnos s Bogom. Vaša odjeća nije neutralna: može navesti na grijeh, ali može i izgrađivati, podizati duh i poticati kreposti. Snaga primjera ne može se nikada precijeniti, što na drugi način vrijedi i za mušku odjeću.

2) Izražavanje spolnog identiteta

Odjeća poput tijela pripada identitetu čovjeka u onoj mjeri u kojoj je to vidljivi izraz njegove nevidljive dubine i nutarnje biti. Stoga je ne možemo zanemariti kao nešto samo sekundarno i trivijalno. Neprijatelji ljudskoga roda to znaju i koriste. Rodni ideolozi niječu bilo kakve prirodne razlike među spolovima. Je li zato čudno da žele iskorijeniti sve razlike u odjeći s

obzirom na spol? Kad su žene s pojavom feminizma počele nositi mušku odjeću, to je predstavljalo protest protiv navodne muške dominacije. U svijetu rodne ideologije to sada postaje protest protiv Božjega reda stvaranja. Uostalom, Bog je stvorio ljudski rod kao muškarca i ženu. Oni su prema svojim osobitostima raznovrsne slike Boga, koje se međusobno nadopunjuju i obogaćuju u društvenom životu. U svim kulturama ljudske povijesti ove osobitosti spolova prirodno se izražavaju u tipičnoj muškoj i ženskoj odjeći. „*Žena ne smije nositi muškoga odijela, i muški neka se ne oblači u ženske haljine, jer tko tako što čini, gnusoba je Gospodu, Bogu tvojemu*“ (Pnz 22, 5). Dakle nemojmo se dati

upregnuti u kola neprijateljske ideologije koja ima za cilj uništenje ljudskog identiteta!

3) Ljepota i plemeniti nakit

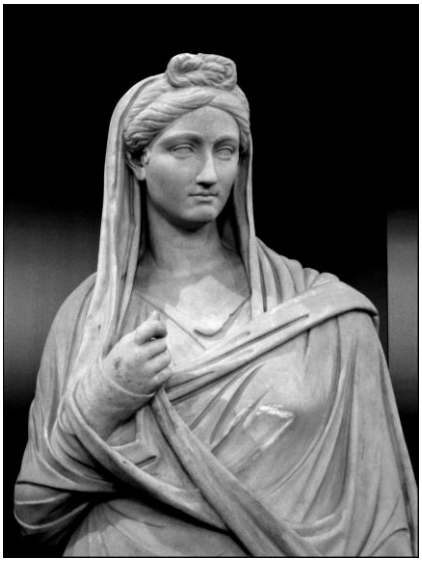

„Odijelo čovjeka kazuje… što je u njemu“ (Sir 19,27). Ako smo hramovi trojedinoga Boga, zar ne bi trebao ovaj hram izvana zasjati u plemenitome nakitu? Je li naša duša u posvetnoj milosti odraz uzvišenosti Božje i zar se to ne bi trebalo očitovati u čednoj ljepoti odjeće? Ružne, ponižavajuće krpe nikada ne mogu biti boguugodna odjeća. Strahopoštovanje nam zabranjuje da nosimo istrošene, isprane ili čak rastrgane traperice ili neuredne „vreće“. Ako su se ljepota i plemenitost oduvijek smatrali odrazom istine i dobra, današnji kult ružnoga i vulgarnoga otkriva svoje porijeklo iz poroka i zabluda.

Potrošne traperice izvorno su bile tipična odjeća radničkoga svijeta. A tamo i pripadaju. Naravno, na odjeću se ovisno o situaciji postavljaju različiti zahtjevi. Može i mora postojati razlika između radnoga mjesta, gimnastičke dvorane i crkve. U crkvi se pojavimo pred Presvetim u prikladno svečanoj nedjeljnoj odjeći! Radnim danima može to biti malo jednostavnije. Ali sportska odjeća, tenisice i traperice ne odgovaraju svetosti kuće Božje.

Konkretna pravila

Iz navedenih kriterija možemo izvesti konkretna pravila koja su se uvijek primjenjivala na različite načine u tradicionalnom odijevanju različitih naroda, pa i danas u kodeksu oblačenja u talijanskim crkvama. Sljedeća pravila se svakome posebno stavljaju na srce: za žene dolične suknje, koje pokrivaju koljena dok sjede. Za

muškarce dolične duge hlače. Bermude do koljena mogu biti dopuštene u slobodno vrijeme. Uska odjeća koja naglašava tijelo ne odgovara kršćanskoj čednosti, kao ni prozirne tkanine, široki izrez, visoki prorez na suknjama itd.

Za posjet crkvi potražite plemenitu, lijepu odjeću, kakva se nosi i na svečanom prijemu – jer tu će nas primiti Kralj kraljeva! Ali izbjegavajte pretjeranu raskoš. Majice kratkih rukava su u kući Božjoj nedolične čak i na velikim vrućinama. Barem nosite košulju ili bluzu koja pokriva veći dio nadlaktice.

S druge strane izričito napominjemo da se s novim vjernicima koji dođu u naše kapele ne pokreće razgovor o nepropisnoj odjeći i da se ne preuzima uloga moralne policije. Ako djelujemo na promjenu srca, tada se postupno mijenja i vanjski izgled.

Sa svećeničkim blagoslovom,

p. Stefan Frey, poglavar Distrikta

Kršćansko samopouzdanje

Jesmo li dužni podvrgnuti se modnoj tiraniji? Smijemo li mi kršćani također imati svoj sveti ponos i odijevati se kao Božja djeca, svjesni svetosti Božje u kojoj hodimo i živimo? Pustinjski svetac Charles de Foucauld izrekao je onu poznatu: „Ono što danas kršćanima nedostaje nije toliko poniznost, koliko sveti ponos!“ I hrabrost za svjedočenje!

Želio bih izraziti iskrenu pohvalu brojnim vjernicima koji podižu tu hrabrost, posebno ženama koje dosljedno nose suknju i vode brigu o pristojnoj odjeći. Bravo, samo tako dalje! Svijetu je potrebno to svjedočanstvo! Danas više nego ikada. Pogledajmo svece! Neka nam oni podare snagu da svjedočimo dobrim primjerom!

Misli o odjeći i modi

Sv. apostol Pavao

„Prikažite tjelesa svoja za žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; tako da vaša služba Božja bude duhovna. Ne izjednačujte se s ovim svijetom, nego se promijenite obnovljenjem mišljenja svojega, da kušate, što je volja Božja, što je dobro, ugodno i savršeno“ (Rim 12, 1-2).

Sveti Ivan Zlatousti (345.-407.)

„Kažete da nikada ne pozivate druge na grijeh. Po svojim riječima to doista niste učinili, ali ste učinili svojom odjećom i svojim ponašanjem... Ako dopustite da drugi griješi u svome srcu, kako možete biti nevini?“

Papa Pio XII.

„Kad bi kršćanke imalo shvatile koju krivnju snose za napasti i pad koji uzrokuju putem odjeće i prisnoga ponašanja – čemu one pridaju tako malo važnosti – prestravile bi se zbog svoje odgovornosti! Ne ustručavamo se dodati: kršćanske majke, kada biste samo znale što spremate svojim sinovima i kćerima u svojoj nepromišljenoj navici na život olakoga odijevanja kojim se gubi urođeni osjećaj doličnosti. Spremate im duševne nevolje i opasnosti, krivo shvaćene dvojbe i krivo razumijevanje srama. Kada biste to shvatile, vi biste se same zasramile i prestravile pred sramotom koju nanosite sebi i štete koju nanosite svojoj djeci, koju vam je nebo povjerilo za kršćanski odgoj“ (Nagovor od 22. svibnja 1941.)

Sv. Padre Pio

Već se kod djece padre Pio brinuo da odjeća odgovara ljudskom dostojanstvu. „Odjenite ga kao kršćanina!“, tražio je od roditelja dječaka, kojemu su dali da trči okolo u vrlo kratkim hlačama. Vlasnica pariškog modnog salona zapanjila se kada joj je padre Pio u ispovijedi rekao: „Ne mogu ti dati odrješenje ako ne obećaš da ćeš povući iz prodaje kolekciju večernjih haljina koje imaš u svojoj trgovini!“ „Ali oče, one su me stajale cijelo bogatstvo, onda sam propala!“ „Ne mogu ti dati odrješenje jer si odgovorna za sve duše koje se tom odjećom dovode u opasnosti grijeha.“ „Gospođa je teška srca obećala učiniti ono što je zahtijevao njezin duhovni otac.“ „Ali ne znam kako nadoknaditi taj gubitak, oče. Molim Vas, molite za mene.“ On je to i učinio. Sljedeći puta kada je gospođa došla u San Giovanni Rotondo, prepričala je što joj se dogodilo: uklonila je večernje haljine prema zahtjevu ispovjednika. Ali ispovjednik joj je uz to još naložio: „U tvoju trgovinu trebaju doći sveci!“ Stoga je razmislila kako to učiniti. Odlučila je svoj salon promijeniti u trgovinu kostimima i svakomu je dala ime: ime sveca. Sva ozarena objasnila je da joj posao nikada nije tako dobro išao. Gubitak od povučenih večernjih haljina nadoknađen je prodajom kostima.

Napomene u vezi nošenja muške odjeće kod žena (izvadak iz pastirskoga pisma)

kardinal Giuseppe Siri, 12. 6. 1960.

Želimo prije svega dati uravnotežen moralni sud o nošenju muške odjeće od strane žena. Zapravo, naše misli se samo mogu baviti pitanjem morala.

Prvo, što se tiče pitanja pokrivanja ženskog tijela, za nošenje hlača ne može se reći da kao takvo predstavlja ozbiljnu povredu čednosti, budući da hlače svakako pokrivaju više ženskog tijela od modernih suknji.

Drugo, međutim, da bi odjeća bila čedna nije potrebno samo da pokriva tijelo, nego također i da nije previše pripijena uz tijelo. Iako je točno da je puno ženske odjeće danas više pripijeno uz tijelo od nekih vrsta hlača, ipak, kroj hlača može biti još pripijeniji, a to obično i jest, tako da takvo usko pripijanje zadaje ništa manje brige od pitanja otkrivenosti tijela. Zaradi toga, nečednost muških hlača na ženama je vid problema koji se ne smije izostaviti iz sveukupnog suda o ovom pitanju, iako ga također ne treba ni umjetno preuveličavati.

Međutim, jedan drugi vid pitanja žena koje nose muške hlače čini nam se najozbiljniji.

Kad žena nosi mušku odjeću to prvo utječe na nju samu, mijenjajući psihologiju urođenu ženi, drugo, to utječe na ženu u svojstvu supruge svog muža, kvareći odnos između spolova, treće, to utječe na ženu kao majku svoje djece, izazivajući štetu njezinom dosto-

janstvu u očima njezine djece. Svaku od tih točaka posebno treba pažljivo razmotriti:

A. Muška odjeća mijenja psihologiju žene.

Pravo rečeno, motiv koji žene tjera da nose mušku odjeću je uvijek taj da imitiraju, ne, da se natječu s muškarcem, koji se smatra jačim, manje vezanim, više nezavisnim. Ta motivacija jasno pokazuje da je odijevanje muške odjeće vizualno pomagalo u stvaranju mentalnog stava da se „bude kao muškarac". Drugo, otkad su god ljudi bili ljudi, odjeća koju osoba nosi zahtijeva, nameće i mijenja geste, stavove i ponašanje te osobe, tako da počevši od toga da se samo oblači izvana, odjeća počinje nametati posebno gledište iznutra.

Također dodajmo da kad žena nosi mušku odjeću to uvijek više ili manje pokazuje da reagira na svoju ženstvenost kao da je manje vrijedna, dok je zapravo samo različita. Izopačenje njezine psihologije je jasno vidljivo.

Ovi razlozi, u kojima je sažeto i mnogo drugih, dovoljni su da nas upozore kako se ženama stvara pogrešan način razmišljanja kad nose mušku odjeću.

B. Muška odjeća kvari odnos između žena i muškaraca.

Uistinu, kako se odnosi između spolova razvijaju tijekom odrastanja, prevladava instinkt međusobne privlačnosti. Osnovni temelj te privlačnosti je raznolikost između dva spola, koja je moguća samo zato što se međusobno nadopunjavaju. Ako, međutim, ta „raznolikost" postane manje očita jer je uklonjen jedan od njezinih glavnih vanjskih znakova i jer je normalna psihološka struktura oslabljena, rezultat toga je promjena temeljnog čimbenika u odnosu.

Problem je još dublji. Međusobnoj privlačnosti između spolova prethodi, i u naravi, i po redu vremena, onaj osjećaj srama koji drži rastuće instinkte pod kontrolom, nameće poštovanje, te teži podići na višu razinu međusobnog uvažavanja i zdravog straha sve što bi ti instinkti gurnuli prema nekontro-

liranim činima. Promijeniti tu odjeću koja svojom različitosti otkriva i poštuje granice i obrambene mehanizme naravi, znači sravniti razlike i pomoći srušiti bitne obrambene mehanizme tog osjećaja srama.

U najmanjem slučaju to znači sprječavati ga. I kad se osjećaj srama spriječi u aktiviranju kočnica, tada se odnosi između muškaraca i žena sve više srozavaju do čiste tjelesnosti, lišene svakog međusobnog poštovanja i uvažavanja.

Iskustvo govori da kad je žena defeminizirana, njezina obrana je potkopana i slabost se povećava.

C. Muška odjeća šteti dostojanstvu majke u očima njezine djece.

Sva djeca imaju instinkt za osjećaj dostojanstva i doličnosti njihove majke. Analiza prve unutarnje krize djeteta, kad postane svjesno svijeta oko sebe, puno prije nego što uđe u adolescenciju, pokazuje koliki utjecaj ima taj osjećaj. Djeca u ovom pitanju imaju najveću moguću osjetljivost. Odrasli su obično instinktivno ostavili to sve iza sebe i ne misle više o tom, ali dobro bi bilo da se sjetimo strogih mjerila koje djeca instinktivno postavljaju za njihove majke, i dubokih i čak strašnih reakcija koje nastaju u njima kad vide loše ponašanje svoje majke. U tom su ocrtane mnoge crte kasnijeg života - i to ne za dobro - u tim ranim unutarnjim dramama djetinjstva.

Dijete možda ne zna definiciju nedoličnog otkrivanja, lakomislenosti ili bračne nevjere, ali posjeduje instinktivno šesto čulo da ih prepozna kad se dogode, da

od njih pati i bude duboko ranjeno u svojoj duši. (...)

Razmislimo ozbiljno o važnosti svega dosad rečenog, čak i ako ženino pojavljivanje u muškoj odjeći ne stvara odmah uzrujanost kao kod teške nečednosti.

Mijenjanje psihologije žene čini temeljitu i, dugoročno gledano, nepopravljivu štetu obitelji, bračnoj vjernosti, ljudskim osjećajima i ljudskom društvu. Istina je da se učinci nošenja neprikladne odjeće ne mogu svi vidjeti u kratkom vremenu, ali mora se misliti na ono što se polako i podmuklo podriva, ruši, izopačuje.

Je li zamisliv ikakav zadovoljavajući reciprocitet između muža i žene, ako se promijeni ženska psihologija? Ili, zar je zamislivo ikakvo pravo obrazovanje djece, koje je tako delikatno u svojem načinu, tako protkano nezamislivim čimbenicima u kojim majčina intuicija i instinkt igraju presudnu ulogu u tim osjetljivim godinama? Što će te žene moći dati svojoj djeci kad već toliko dugo budu nosile hlače da će njihovo samopouzdanje rasti više u njihovom natjecanju s muškarcima nego u njihovom funkcioniranju kao žene?

Zašto, pitamo, otkad god su ljudi bili ljudi, ili otkad su postali civilizirani - zašto su ljudi u svim vremenima i mjestima bili nadmoćno potaknuti da naprave razlikovnu podjelu između funkcija dvaju spolova? Zar to ne svjedoči neporecivo kako cijelo čovječanstvo prepoznaje jednu istinu i zakon iznad ljudskoga?

Da zaključimo, kad god žene počnu nositi mušku odjeću, to se smatra čimbenikom dugoročnog razaranja ljudskog poretka.

Odgovor na dvanaest primjedbi protiv nužnosti čednoga odijevanja

p. Bruno Pelegia

Da bismo mogli potpunije razumjeti poziv p. Pelegije na čednost u odijevanju, korisno je osvijetliti njegovu teološku podlogu. Zbog istočnoga grijeha svaki muškarac, žena i dijete imaju poteškoća u kontroli svojih nagona, čak i onda kada im razum govori da je to u njihovom najboljem interesu. Svi smo primjerice imali iskustvo da smo pojeli malo više nakon što su nam razum i osjetila rekli da smo već siti. Neki su osjećali želju za više alkohola ili cigareta, iako znaju da višak alkohola i cigareta za njih nisu dobri. Osjetilni nagoni poput nagona za hranom i pićem jasno žele „raditi po svome", čak i kada je to protivno razumu.

Mi nemamo uvijek izravnu kontrolu nad time kako će naši osjetilni nagoni reagirati. No možemo ih kontrolirati kršćanskim mrtvljenjem kao i drugim neizravnim načinima. Ako ne držimo svoju pažnju usredotočenu na hranu, piće ili duhan, lakše ćemo uspjeti da se ne odamo grijehu neumjerenosti. Ali ako se i dalje zadržavamo na hrani, piću ili zadovoljstvu koje nam oni pružaju, često se prepuštamo svojim požudama čak protivno našoj boljoj prosudbi.

Od pojave istočnoga grijeha spolna požuda kao i sposobnost prokreacije nisu kod svih muškaraca i žena uvijek podvrgnuti izravnoj kontroli volje i razuma. No moguće ju je ipak posredno kontrolirati mrtvljenjem,

postom i nemrsom, kao i izbjegavanjem društva koje bi moglo pobuditi želju za zadovoljenjem ove požude. Budući da je spolni nagon tako moćan (Bog ga je učinio takvim da bi osigurao nastavak ljudskoga roda), potreban je vrlo mali podražaj da bi se pobudila želja za prokreativnom moći. S obzirom na različite naravi muškaraca i žena, općenito je istina da je spolnu požudu lakše pobuditi kod muškaraca.

Gledanjem nečedno odjevenih osoba suprotnoga spola smatraju one osobe, posebno muškarci, da ih njihov nagon za reprodukcijom dovodi do toga da žele upotrijebiti svoju moć. To se može dogoditi čak i kada je protivno Božjim zapovijedima te je stoga za pojedinca loše. Kada taj nagon nije usmjeren prema bračnomu partneru i ako je nakon dovoljnoga promišljanja osoba u potpunosti pristala na to, tada je ona počinila smrtni grijeh. Ako se za taj grijeh ne pokaje, on će nesumnjivo tu dušu povući u pakao za cijelu vječnost.

Stoga imajući na umu tu kobnu posljedicu slabosti koju naša braća i sestre doživljavaju kao posljedicu istočnoga grijeha, moramo zaštititi njihovu krepost čednim odijevanjem. I muškarci i žene dužni su se čedno odijevati iz strogoga obzira i ljubavi, a sablazan u tom pitanju često je smrtni grijeh. Zbog psiholoških razlika između muškaraca i žena događa se da sotona, njegovi ljudski posrednici i drugi zli ljudi koji se aktivno bore protiv naše kršćanske kulture i baštine, stvaraju urotu da bi naveli žene da se nečedno odijevaju.

Ovom strategijom đavao i njegovi sljedbenici često uspijevaju prouzročiti da i muškarci i žene padaju u pakao. To postižu napastujući muškarce da počine smrtni grijeh nečistim željama i činima nakon što su gledali nečedno odjevene žene. Žene koje se tako ponašaju prešutno čine ove grijehe jer su prouzročile da muškarci otpadnu od milosti. Đavolska dezorijentacija koja udaljuje od kršćanske tradicije čednosti u odijevanju, moglo bi se reći, snosi odgovornost što su današnji kršćani gotovo posvuda

zarobljeni niskim požudama čime u potpunosti niječu svoja krsna obećanja.

Na kraju treba napomenuti da su čistoća i čednost dijelovi kreposti umjerenosti, koja je jedna od četiriju stožernih kreposti. Budući da krepost znači „čvrstoću“, ona uistinu označuje snagu karaktera za vježbanje u čistoći i čednosti, a ne slabost u nasljedovanju labavih načela svijeta.

UPAMTIMO: Čednost u odijevanju pomaže nam očuvati krepost čistoće te predstavlja zahtjev Božjega moralnoga Zakona. Gore navedena pravila temelje se na tom nepromjenjivom moralnom zakonu i na kršćanskoj Tradiciji. Nečedna odjeća je nemoralna i predstavlja grijeh koji treba ispovijediti. Imamo razloga vjerovati da je mnogo duša sada u paklu zbog nepromišljenosti žena i djevojaka koje se nečedno odijevaju. Iz ljubavi prema Kristu i Njegovoj Bezgrješnoj Majci i radi bližnjih koji se bore da budu čisti, držimo se čednosti u odijevanju!

1. Netko bi mogao reći: Kakvo je zlo u načinu na koji se odijevam?

Treba pretpostaviti da razotkrivanje ženskoga (ili muškoga) tijela kao što pojedini čine, može biti vrlo provokativno.

2. Oni koji me gledaju nisu prisiljeni griješiti!

Da, to treba priznati. Ali ne želimo li prema našim mogućnostima umanjiti uvrede koje se nanose našemu Gospodinu? Jao nama ako smo prema tome ravnodušni! Jao nama ako iz naše ravnodušnosti naše ponašanje druge navodi na grijeh! Znamo da će se neki dobri

muškarci uspješno oduprijeti izazovnosti bilo koje žene pa neće ni najmanje sagriješiti, nego će steći vrline. No neki drugi koji su slabi pristat će na ono što je zabranjeno, a mi ćemo prema Svetom pismu imati udjela u njihovom grijehu zbog toga što smo im za to dali nepotrebni povod. (Mt 18,7: „Teško svijetu zbog onoga što navodi svijeta na grijeh! Mora doduše tako nešto doći, ali teško onomu čovjeku, po kome to dolazi!“).

3. Sve ostale djevojke se tako odijevaju!

Priznajemo tužnu činjenicu da su mnogi tako nepromišljeni. Ali čak i da su svi tako nepromišljeni, ne bismo trebali slijediti takav primjer. Smatramo se sposobnima donositi razborite odluke u svojim osobnim stvarima. Uvidjevši da imamo slobodu, povlasticu i dužnost da težimo za krepošću i Nebom, hoćemo li bez razmišljanja poput stoke slijediti stado? „Uđite na uska vrata, jer su široka vrata i širok put, koji vodi u propast i vrlo mnogi njim idu. Nasuprot uska su vrata i tijesan put, što vodi u život i malo ih ga samo nalazi!“ (Mt 7, 13-14). Osjećaj odgovornosti i čestitosti treba nas razlikovati od stada!

4. Ali ja ne mislim činiti zlo!

U to vjerujemo. Ali šteta koju činiš odijevajući se ne mareći o posljedicama je zlo za koje ćeš biti odgovorna.

5. Ali važno je ono što je u srcu!

„Tako i vjera, ako nema djela, mrtva je u sebi“ (Jak 2,17). Naša tijela, nanovo rođena pri svetom Krštenju, postaju hramovi živoga Boga, živa svetohraništa Presvete Euharistije. Dostojanstvo našega kršćanskoga tijela zahtjeva primjerenu odjeću. „A vi ste tijelo Kristovo i pojedini udovi“ (1 Kor 12, 27). „Zaklinjem vas dakle, braćo, milosrđem Božjim, da prikažete tjelesa svoja za žrtvu živu, svetu, Bogu ugodnu; tako da vaša služba Božja bude duhovna“ (Rim 12,1).

6. Osjećam da bih trebala imati stila i biti moderna!

Valja reći da postoje dobre žene i djevojke koje se s malo domišljatosti uspijevaju odjenuti na čedno privlačan način i sa šarmom. No treba se paziti stila koji primamljuje muškarce prema iskvarenom moralu te služi samo taštini i đavlu jer je to tragična obmana. Bez obzira kako se mijenjaju stilovi i popularni ukusi, moralni zakon se ne mijenja.

7. Često je teško prosuditi je li odjeća pristojna ili nije.

Razmislimo: ako sumnjamo da je neko jelo otrovano, zbog straha da će naškoditi nećemo ga nikome poslužiti. Čak štoviše, ne bismo li trebali mudro igrati na sigurno kada sumnjamo da će naš način odijevanja nanijeti štetu? Ne gleda li čestita savjest na grijeh kao na najveću štetu?

8. Ne želim biti fanatik i licemjer!

Ali kako može biti pogrešno ponašati se prema čistoj savjesti koja nam govori da je uvreda protiv najsvetijega Boga uistinu najveće zlo? Fanatik i licemjer je onaj tko se pretvara da mrzi grijeh i ljubi Boga dok ga to zapravo ne zanima. No ja te pozivam da se brineš o tome i zašto bi to bilo pogrešno? Čestitost koja ponekad traži znoj, suze i hrabrost, nikada nije isto što fanatizam i licemjerje. A i sveci koji su se odvažno borili protiv nečednosti, jesu li i oni bili fanatici ili licemjeri?

9. Muškarci me žele takvu!

To se možda odnosi na muškarce koji više vole malo užitka nego Božje prijateljstvo, ali to ne vrijedi za muškarce koji žive po čistoj savjesti. Nadalje, Bogu ćeš jednog dana morati položiti račun, a ne muškarcu.

10. Ljepotu treba istaknuti da se vidi!

Na to bih mogao odgovoriti da „kada se tjelesna ljepota pokazuje u velikoj mjeri, gubi svoju ljupkost“. Postoji tjelesna ljepota koja se ne može prikazati a da ne postane mamac u napastovanju muškaraca prema zabranjenim zadovoljstvima. S druge strane, ako misliš da je lijepo da pokazuješ svoje noge, zašto ne bi bilo lijepo pokazivati kršćansku čednost i brigu za dobro duša?

11. Ali meni je vruće!

Znaš kako se nositi s vrućinom kad želiš. Za čistu savjest je malo vrućine sigurno vrijedno trpljenja. Mnoge dobre duše podnose vrućinu da bi je mogle kao pokoru prikazati Bogu.
No žalosno je reći da neke žene po vrućemu vremenu odlaze oskudno odjevene na Misu i druga crkvena okupljanja, ali se pristojno odijevaju kada moraju raditi u uredu gdje primaju sve vrste klijenata ili kada moraju predavati u školi ili pak raditi kao upraviteljice prodaje gdje trebaju udovoljiti različitim vrstama kupaca.

12. Ali ja imam slobodnu volju i mogu donositi slobodne odluke!

Ali sigurno ne želiš ići u pakao, a nije potrebno biti osuđeni ubojica da bismo tamo završili, potrebno je puno manje od toga – samo smrtno sagriješiti protiv bilo koje od deset Božjih zapovijedi! A imam najjače primjedbe kada gledam kako ideš u tom smjeru! I ja ću osobno tamo završiti ako te ne pokušam spriječiti da tamo odeš. Ako želiš biti kršćanka stvarno, a ne samo po imenu; ako želiš pomoći, a ne ometati djelovanje milosti za obnovu savjesti; ako ne želiš da sutra imaš grižnju savjesti i snosiš težinu krivnje – tada uloži napor u odijevanju po uzoru na marijansku čednost:
...da bi se pokazala kršćanskom ženom, a ne pukom zamkom za muškarca;
...da bi uzdizala i nadahnjivala čednu ljubav, a ne da raspaljuješ zabranjeno zadovoljstvo.
Stoga neka te vodi formirana savjest i ne dopusti da te išta prevari u tvom pozivu na svetost, čistoću i tvoje vječno spasenje!

Određena moda prepreka je Gospinoj pobjedi i miru u svijetu

p. Bernard Kunkel

Je li grijeh nositi kratke hlačice, haljine bez naramenica, kratke suknje, suvremene kupaće kostime, itd.?

Ova pitanja i dalje uznemiruju i tzv. konzervativne katolike gotovo stoljeće nakon pojave trenda razgolićivanja u ženskoj odjeći koncem Prvoga svjetskoga rata. Pravi tradicionalni katolici, svjesni kreposti kršćanske čednosti i čistoće, odbijaju slijediti masu i prihvatiti hedonističku modu. Oni znaju da Blažena Djevica Marija nikada ne bi odobrila te poganske stilove koji su toliko u suprotnosti s kršćanskom tradicijom čednosti.

Naša Blažena Majka unaprijed je znala kakva će moralna pustoš uslijediti nakon uvođenja ove grešne mode. Zato je Ona osobno došla u Fatimu 1917. da nas upozori.

Istovremeno je unaprijed dala odgovor na pitanje: „Je li grešno slijediti tu modu?".

Sedmogodišnjoj je Jacinti Gospa povjerila ovo proročanstvo koje sadrži Njenu teologiju po pitanju suvremene mode: „Bit će uvedeni

određeni modni stilovi koji će jako vrijeđati našega Gospodina".

Neka modernistički pseudoteolozi shvate da su u ozbiljnom konfliktu s ovom nebeskom porukom kada opraštaju tolikim katoličkim ženama i djevojkama oponašanje tih „određenih modnih stilova". Oni ne mogu blagosloviti ovu grešnu modu škropeći je svetom vodom.

Gospina prosudba je da su ti modni stilovi smrtni grijeh

Jer „jako vrijeđati našega Gospodina" teološkim rječnikom predstavlja smrtni grijeh.

Koliko je naša Blažena Majka žalosna kada toliko mnogo ljudi zanemaruje Njezino majčinsko upozorenje!

Ona nas moli: „Ljudi moraju prestati vrijeđati Boga kojega se već previše vrijeđa".

Umjesto da poslušaju Gospine molbe, „masa" ju odbija kao uzor čednosti i traži svoje uzore u taboru Njezinoga neprijatelja, Sotone.

Kako katolici mogu biti tako slijepi?

Slijede modne stilove poput ovaca

Koliko je žalostan zasigurno bio i sam Kristov namjesnik, papa Pio XII., kada se žalio na ovu sljepoću u svom govoru 17. srpnja 1954. godine!

Ovo su riječi Svetoga Oca:

„Živimo u svijetu koji stalno zaboravlja na Boga i na nadnaravno, a čini se da je jedini interes mase zadovoljenje vremenitih potreba, blagostanje, užici, taština…

Koliko mladih djevojaka ne vidi ništa pogrešno u nasljedovanju određenih besramnih stilova poput tolikih ovaca. One bi se zasigurno zacrvenjele kada bi mogle naslutiti koji utisak odaju i koji osjećaj pobuđuju u onima koji ih gledaju. Zar ne vide štetu koja proizlazi u pretjerivanju u određenim gimnastičkim vježbama i sportovima koji nisu primjereni kreposnim djevojkama? Koliki su grijesi počinjeni ili uzrokovani preslo-

pbodnim razgovorima, nemoralnim predstavama, opasnim štivom. Kako su savjesti postale labave, kako je moral postao poganski!"

Fatimsko proročanstvo je ispunjeno

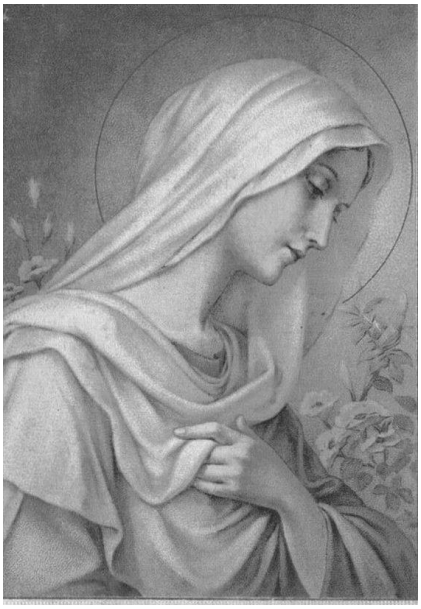

Oštra osuda Kristova namjesnika pokazuje da je proročanstvo Gospe Fatimske o „određenim modnim stilovima" već bilo ispunjeno u marijanskoj godini 1954. Osobito budući da je nakon malo više od mjesec dana, 21. kolovoza, Papa iznenadio svijet nazvavši suvremenu modu „najozbiljnijom pošasti" i naložio je biskupima diljem svijeta da se „bore protiv ove najozbiljnije pošasti nečednih modnih stilova".

Da bi dodatno naglasio ozbiljnost problema „određenih modnih stilova", papa Pio XII. tražio je od Svete kongregacije vijeća (danas Kongregacija za kler) da uputi snažan apel svim katolicima, a posebno onima koji obnašaju neku vlast, da „prevrnu svaki kamen da bi pomogli u rješavanju situacije". Tako je on potvrdio zahtjev svoga prethodnika, Pija XI., koji je 1930. godine tražio od Svete kongregacije da pošalje „Posebne upute" o rimskim standardima o čednom odijevanju kojih se treba držati (marijanski standard).

Papa potvrđuje fatimsko proročanstvo

Što bi više moglo osuditi te „određene modne stilove" od drugoga pisma Svete kongregacije, koje je putem prefekta, kardinala Ciriacija, poslano 21. kolovoza! Pažljivo pročitajte izvatke iz ovog pisma koji slijede, a zatim donesite odluku o udvostručenju svojih „molitava i žrtava" da bi

Bezgrješna Djevica mogla iskorijeniti tu prokletu herezu modernizma koja odbija poslušati molbu Božje Majke i Kristova namjesnika:

„Svi znamo da je osobito tijekom ljetnih mjeseci pogledima izloženo ono što bi svatko tko je sačuvao imalo poštovanja i obzira za kršćansku čednost smatrao uvredljivim. Na plažama, odmarališta, gotovo posvuda, na ulicama gradova, na javnim i privatnim mjestima, a često doista i u objektima posvećenima Bogu, prevladava nedostojan i nepristojan način odijevanja.

Zbog toga su osobito mladi, čiji se umovi lako okreću porocima, izloženi ekstremnoj opasnosti gubitka nevinosti, koja je daleko najljepši ures uma i tijela. Ženska odjeća, ako se može nazvati odjećom, koja ne sadrži ništa što bi zaštitilo ni tijelo ni čednost, ponekad je takva da se čini da više služi raspuštenosti nego čednosti… Dobro je o tome rekao drevni pjesnik: 'Javnu golotinju nužno prate poroci'“

Biskupi su pozvani na djelovanje

„Osobito vi koje je Duh Sveti postavio biskupima da upravljaju Božjom Crkvom, morate na sve načine oprezno razmotriti tu stvar te služeći se svom svojom moći promicati zaštitu čednosti i unaprjeđivanje kršćanskoga morala.

Stoga je pritom neophodno na najprikladniji način upozoravati i poticati, ljude svih položaja a osobito mladež, na izbjegavanje opasnosti nečednog odijevanja koje je tako izravno suprotstavljeno i potencijalno opasno za kršćanske i građanske vrline…

Ozbiljna je želja Rimskoga prvosvećenika da se oduševljeno založimo oko ove nakane, posebno tijekom marijanske godine. On želi da posebno biskupi prevrnu svaki kamen da bi pomogli u rješavanju situacije i da pomoću njihova savjeta i vodstva ostatak klera unutar svojih ovlasti djeluje razborito, ustrajno i ozbiljno prema sretnom ostvarenju ovoga cilja.“

Isprazne izlike za besramnu modu

Unatoč mnogim upozorenjima različitih papa koji su osudili „određene modne stilove", mnoge žene i djevojke uporno inzistiraju na „*nasljedovanju određenih besramnih stilova poput tolikih ovaca*" (papa Pio XII.). A kako one opravdavaju svoju nečednost? U mnogim slučajevima ponavljajući sofizam, koji može biti samo paklenski nadahnut:

„Što ne valja s mojom odjećom? Meni ne smeta. Ona predstavlja zlo za onoga tko misli zlo. Taj zasigurno ima nečist um. Čistim ljudima sve su stvari čiste."

Očito je da mnoge žene ne razumiju kako djeluje um muškarca i kako se to uklapa u Božji plan za stvaranje novoga ljudskoga života. Inače bi se, prema riječima pape Pija XII., „*zasigurno zacrvenjele kada bi mogle naslutiti koji utisak odaju i koji osjećaj pobuđuju u onima koji ih gledaju*".

Gubi se svaki osjećaj za čednost

A zašto nemaju osjećaj stida? Bog daje svakoj djevojci poseban nutarnji osjećaj za čednost koji rađa stidom kada se pojavi javno u nečednoj odjeći. Taj osjećaj Bog je dao radi zaštite vlastite čistoće, a posebno da bi se pomoglo muškarcu, kojemu je pozvana biti družicom, da upravlja svojim žestokim nagonima. Ako ona više ne osjeća stid, izgubila je dragocjeni „osjećaj za čednost". U tom stanju ona samo „traži nevolju".

„Moja savjest je čista“

Neke žene i djevojke opravdavaju svoju nečednu odjeću sofizmom: „Moja savjest je čista. Ona mi govori da nema ništa krivo u nošenju kratkih hlača, haljina bez naramenica, kupaćih kostima itd.“

„Slijediti svoju savjest“ je sigurno pravilo, pod uvjetom da dodamo: „pod vodstvom Crkve“. Inače slijedimo moderni sofizam: „Svatko je sam svoj teolog“. To nije ništa drugo nego načelo „osobnoga tumačenja“, u bitnome ista zabluda koju su držali luterani u 16. st. i koje je dovelo do protestantske pobune protiv prave Crkve.

„Sestra kaže da je dovoljno čedno“

Neke druge žene se pak pozivaju na autoritet svećenika ili pak časne sestre. Traže dok ne nađu nekoga tko je prožet modernizmom ili nekoga tko nije najbolje upoznat s nedavnim izjavama papa ili pak nije sklon da ih uzme ozbiljno.[1] Koliko često možemo čuti: „Sestra ta-i-ta kaže da je u redu nositi kratke hlače, haljine bez naramenica, kupaće kostime!”.

Nažalost, neke sestre uzurpiraju ulogu teologa bez da su ikada prošle ikakav tečaj iz teologije. Čak i da jesu, Crkva ne dopušta sestrama, redovnicima ili učiteljima da donose odluke o tako važnim i složenim pitanjima poput čednosti u odijevanju.

Čak i ako dobijete odobrenje za takvu odjeću od svećenika, ne smijete slijediti tu odluku. Ako ipak to učinite, još uvijek ste vi krivi za taj pogrešan čin. Jer ni svećenik ne smije donositi takve odluke koje su u suprotnosti sa službenim izjavama Kristovog namjesnika, budući da je on samo „delegirana vlast“ u Crkvi. Vi ste svejedno krivi za grijeh „*nasljedovanja određenih besramnih stilova poput tolikih ovaca*”, osim ako bez osobne krivnje niste upoznati s nedavnim Papinim izjavama.

„Slijepi vode slijepe“

Pastiri, učitelji, roditelji i svi koji izvršavaju vlast nad drugima, imaju ogromnu odgovornost promicati čednost u odijevanju u skladu s „duhom Crkve“. U suprotnom mogu potpasti pod istu

osudu koju je Krist uputio farizejima: „Ostavite ih! Oni su slijepi vođe slijepcima. A kad slijepac vodi slijepca, oba padnu u jamu“ (Mt 15, 14).

Preduvjet za pobjedu Bezgrešnoga Srca Blažene Djevice Marije

Kako možemo očekivati Gospinu pobjedu i mir u svijetu u ljudskom društvu koje je nekažnjeno za svoje grijehe? I kako je moguće uspostaviti vladavinu čistoće dok ovi „određeni modni stilovi” i dalje raspiruju plamen strasti u ljudskim srcima? Nije li očito iz Gospinih poruka u Fatimi da je čednost u ženskom odijevanju preduvjet za Njezinu pobjedu i mir u svijetu?

Upotrijebimo našu sposobnost racionalnoga razmišljanja koju nam je Bog dao. Gospa nam govori: „Ljudi moraju prestati vrijeđati Boga…“. Ona nas nadalje podsjeća da je jedan način na koji se Boga „jako vrijeđa“ upravo putem tih „određenih modnih stilova“. Zaključak bi trebao biti jednostavan. Ta polugola moda prepreka je Marijinoj pobjedi i jedan je od glavnih uzroka koji dovode svijet do ruba uništenja.

Gospa je zatim otkrila da „više duša ide u u pakao zbog grijeha tijela nego zbog bilo ikojega drugoga razloga“. Tko može izbrojati milijune smrtnih grijeha tijela koji se svakodnevno događaju zbog nečedne odjeće – zle misli i želje, dodiri, nečisti zagrljaji, poljupci, silovanja, itd. Kako Bezgrješno Srce Marijino može pobijediti dok tolike duše odlaze u pakao zbog nečedne mode?

Kršćansko društvo nikada ne bi toleriralo trenutnu poplavu nepristojne literature, filmova i televizijskog programa da prvo nije toleriralo javno pojavljivanje polugolih žena i djevojaka. Kako je Pio XII. istaknuo, *„javnu golotinju nužno prate poroci“*. To znači: kada se tolerira javna golotinja, slijede nebrojeni grijesi protiv čistoće kao i iskvarenost čovječanstva.

No tko će uvjeriti naše katoličke žene i djevojke da je njihova besramna odjeća odgovorna da toliko mnogo „duša ide u pakao“?

Bit će potrebno čudo za spasenje svijeta koji je u tolikoj mjeri zaboravio Boga da su se čak mnogi katolici okrenuli štovanju ljudskih idola u obliku kulta tijela i seksualnosti. Gospa je u Fatimi obećala čudo koje će nas spasiti od „najveće katastrofe kakve nije bilo od Velikog potopa“ (Pio XII.) ako mi budemo surađivali.

Poslušajmo molbe Majke Božje za „molitvama i žrtvama“. Nema sumnje da je jedna od žrtava koja je Gospi ugodna upravo ona žrtva potrebna da sami postanemo što više „poput Marije“ i da kod bližnjih snažno promičemo „marijanski način života“ koji će obnoviti marijansku čistoću i čednost u svijetu.

To će ubrzati istinski mir u svijetu, koji je obećan samo kroz pobjedu Bezgrješnoga Srca Marijina.

[1] Napomenimo da je danas stanje bitno različito s obzirom da su ove izjave pape Pija XII. u strukturama moderne Crkve posve nepoznate, a to zbog razloga što se učiteljstvu pretkoncilskih papa ne pridaje nikakva važnost. U tom smislu je i dekadencija uzela maha usred postojeće crkvene krize te nažalost nije teško pronaći svećenika ili posvećenu osobu koja neće imati prigovora na pogubne trendove o kojima je riječ u tekstu [nap. ur.].

Katolički standardi odijevanja za muškarce

p. Peter Scott

Čednost je moralna krepost te je dio kreposti umjerenosti kojom čovjek dovodi u ravnotežu svoje izvanjske i unutarnje postupke (u mjeri u kojoj se mogu izraziti određenim vanjskim znakovima) da bi ih držao pod nadzorom pravoga razuma (Summa Theologica, IIa IIae, p. 160, čl. 2). Sveti Toma Akvinski navodi četiri vrste čednosti u uobičajenim stvarima koje su obvezne za sve:

• Jedno je kretanje uma prema nekoj izvrsnosti i to kretanje usmjerava poniznost.

• Drugo je želja za stvarima koje se odnose na znanje, a to usmjerava marljivost koja je suprotstavljena radoznalosti.

• Treće se odnosi na tjelesne pokrete i postupke (uključujući riječi), koje je potrebno učiniti primjereno i pošteno, bilo da djelujemo ozbiljno ili u igri.

• Četvrto se odnosi na vanjski izgled, primjerice u odijevanju i sl.

Iako su sva četiri vidika čednosti podjednako važna, nedvojbeno je da se posljednja dva, koja nemaju posebnoga naziva, najčešće razumijevaju pod pojmom čednosti. Štoviše, na poseban će način posljednji koji se obično naziva čednost, zbog poremećaja ljudske naravi biti najlakše ugrožen neurednom privlačnošću prema nečednosti.

Jasno je da muškarci imaju jednaku dužnost kao i žene da izbjegavaju provokativne riječi ili postupke i izbjegavaju bilo kakvu odjeću koja bi pokazivala previše tijela i sve što vodi u taštinu. Stoga im je kao i ženama zabranjeno pokazivati tijelo u javnosti na neprimjeren način ili na način koji bi mogao stvoriti neurednu privlačnost kod suprotnoga spola. Muškarci ponekad nose majicu kratkih rukava kod sportskih

aktivnosti, a kratke hlače ne bi se smjele nositi u javnosti nego samo za sport te ne bi smjele biti prekratke ili preuske. Muškarci se za nedjeljnu misu također trebaju čedno odijevati: u košulju, kravatu, jaknu, hlače, što sve simbolizira muškarčev osjećaj odgovornosti da vodi svoju obitelj uređenom samodisciplinom čednog odijevanja i obavlja svoju dužnost istinskoga štovanja Boga.

No dvije su važne razlike u primjeni ovih načela na muškarce u usporedbi sa ženama, zbog čega su se crkveni dokumenti u toj temi bavili čednošću kod žena. Prvi je da sama narav ženu čini mnogo sklonijom napasti taštine da pokazuje svoje tijelo, a narav muškarca mnogo više napastuje da njezino tijelo gleda. Stoga najteži i najopasniji prijestupi protiv čednosti uzeti u četvrtom i najužem značenju – protiv čistoće, dolaze od žena.

Zbog toga je Crkva bila toliko odlučnija u pogledu odijevanja žena, kao što je navedeno u sljedećem citatu iz dekreta Svete kongregacije koncila od 18. siječnja 1930.:

„Njegova svetost Pio XI. nikada nije prestala isticati pravilo svetoga Pavla (1 Tim 2, 5. 10): „Tako i žene u pristojnom odijelu sa stidljivošću i bistrošću da se kite… dobrim djelima, kao što se pristoji ženama, koje se obećavaju pobožnosti“.

I više je puta isti Rimski prvosvećenik ukorio i oštro osudio nečednost u odijevanju koja je danas svugdje u modi, čak i među ženama i djevojkama koje su katolkinje – praksa koja nanosi veliku povredu krunskoj kreposti i slavi žena te štoviše, nažalost vodi ne samo njihovoj vremenitoj nedaći nego i, što je još gore, nji-

hovoj vječnoj propasti i propasti drugih duša.

Stoga nije ni čudo što su se biskupi i drugi ordinariji kao Kristovi službenici u svojim biskupijama jednodušno na svaki način oduprli ovoj razuzdanoj i besramnoj modi te su čineći to vedro i hrabro podnosili podsmijehe i izrugivanja koje su im ponekad upućivali zlonamjernici.“

Ima i drugi razlog zašto je čednost u odijevanju posebno primjenjivija na žene nego na muškarce, a to je da postoji poseban oblik nečednosti koji je karakterističan za naše moderno vrijeme: nečednost žena koje nose mušku odjeću, od kojih su najpoznatije hlače i kratke hlače. To potkopava psihološku percepciju žene o sebi i njezinoj razlici naspram muškarcu te također ženu defeminizira, umanjuje prirodno poštovanje muškaraca i žena, uklanja obranu od prevelike intimizacije te posljedično degradira odnose muškaraca i žena do razine senzualnosti. Upravo je ovaj oblik nečednosti u konačnici najdestruktivniji za ljudske odnose i krepost čistoće.

Ako dakle zasigurno postoji standard čednosti za muškarce, uvijek moramo imati na umu da je bitka za žensku čednost i mnogo važnija i puno teža za pobijediti.

Zato će pravi muškarci svojim primjerom žene podučavati i voditi. Ako imaju poteškoća u inzistiranju na čednosti svoje žene ili kćeri, posvijestit će si da vrlo precizno vježbaju sve gore spomenute četiri vrste čednosti i njihove opomene će donijeti ploda.

Apostolat FSSPX-a u Sloveniji – Kapela svete Obitelji u Mariboru

p. Marko Tilošanec

Austrijski distrikt Svećeničkoga bratstva sv. Pija X. obuhvaća u pravilu zemlje koje su pripadale nekadašnjoj Habsburškoj monarhiji – Austriju, Češku, Mađarsku, Hrvatsku. Mogli bismo primijetiti da među tim zemljama nedostaje Slovenija, gdje sâmo Bratstvo dosada doista nije službeno djelovalo. Iako je tradicionalni apostolat u Sloveniji aktivan već više godina jer u blizini Ljubljane (Zaklanec) djeluje svećenik-prijatelj Bratstva, p. Vidko Podržaj, koji vodi tradicionalnu Kapelu Gospe od Dobroga Uspjeha, Svećeničko bratstvo dosada nije imalo prilike, mogućnosti ili potrebe da pokrene svoj apostolat u ovoj nama susjednoj zemlji.

Nedavno se ipak ta mogućnost i potreba otvorila, jer je uspostavljen kontakt sa skupinom vjernika koji su se bili redovno okupljali na molitvu u jednoj privatnoj vjerničkoj kapeli u **Mariboru**. Oni su izrazili želju da prisustvuju tradicionalnoj latinskoj Misi, a Svećeničko bratstvo je u skladu

sa svojim poslanjem tome spremno izišlo ususret. Kapela (posvećena Svetoj Obitelji) je primjereno preuređena za tradicionalnu sv. Misu koja je po prvi puta održana na blagdan sv. Ane, 26. srpnja. Sv. Misu je služio p. Marko Tilošanec, a obredu su prisustvovala još dvojica slovenskih svećenika uz veći broj vjernika. Sljedeća sv. Misa održana je za blagdan Uznesenja BDM, 15. kolovoza. U planu je da će se u budućnosti u ovoj novoj tradicionalnoj kapeli uspostaviti češći i redoviti apostolat koji će voditi svećenici Bratstva iz Hrvatske i Austrije.

Uključimo u naše molitve apostolat našega Bratstva za obnovu katoličke vjere u nama susjednoj zemlji Sloveniji, da bi što više duša pronašlo put prema istini i spasenju!

Naslovi koje možete naručiti u Hrvatskome tajništvu FSSPX-a:

Nadbiskup Lefebvre: Izjave i propovijedi	15 kn
Kratak kritički pregled Novog reda Mise	15 kn
Latinsko-hrvatski mali misal	15 kn
Na braniku – apologetski priručnik	60 kn

Knjižice i letci: ´Je li Isus Krist Sin Božji´, '62 razloga za tradicionalnu Misnu Žrtvu', 'Što sam vidio?' (ukazanja Gospe Fatimske), 'Tko su lefebvreovci?', 'Čudotvorna medaljica'
Rimski misal za puk (hrv. prijevod) dobrovoljni prilog

Napomena: U cijene nije uključena poštarina

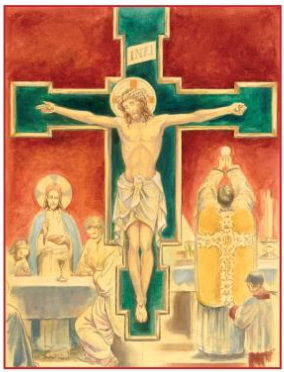

NOVO!

Moj prvi misal – knjižica za praćenje sv. Mise namijenjena za djecu i mlađe uzraste. Sadrži lijepe ilustracije u boji i molitve koje prate tijek sv. Mise.

Tvrdi uvez, 68 str.
Cijena: 49 kn

Časopis nema prodajnu cijenu, no bit ćemo zahvalni za svaki prilog da bi se pokrili troškovi tiska i poštarine te omogućili daljnji projekti tiskanih izdanja!

Posjetite nas na našoj web-stranici:

christusrexhrvatska.blogspot.hr

Izdavač:
Hrvatsko tajništvo FSSPX-a / Udruga svetog Josipa Vatroslava Lisinskog 1, 10370 Dugo Selo
fsspxhr@gmail.com
Uredništvo:
p. Stefan Frey, p. Marko Tilošanec
IBAN:
HR3423600001102463734
SWIFT (BIC):
ZABA HR 2X
ISSN: 1849-6695